

Utdanningsplan for leger i spesialisering i fødselshjelp og kvinnesykdommer ved Sørlandet sykehus

Om utdanningsvirksomheten

Sørlandet sykehus er Agders største kompetansebedrift, med over 7000 ansatte fordelt på ulike lokasjoner. SSHF har ansvar for spesialisthelsetjenester innen fysisk og psykisk helse og avhengighetsbehandling. Sykehusene ligger i Arendal, Kristiansand og Flekkefjord. I tillegg har vi distriktspsykiatriske sentre og poliklinikker flere andre steder i Agder. I fjor var det over 550 000 pasientbehandlinger i Sørlandet sykehus.

Om organisering av spesialiteten

Alle tre sykehus i SSHF utdanner LIS innen Fødselshjelp og Kvinnesykdommer. De ulike avdelingene varierer ifht størrelse og pasientgrunnlag, og det er utdanning av leger i spesialisering innen fødselshjelp og kvinnesykdommer på alle stedene. Det er avtaler innen helseforetaket for kirurgisk sideutdanning, ved OUS for tjeneste ved større sykehus og fertilitetsklinikken Sør ved Sykehuset i Telemark.

Om avdelingen/seksjonen i SSHF

Kvinneklinikken i Kristiansand er den største avdelingen i fødselshjelp og kvinnesykdommer ved SSHF og risikoføddende fra hele Agder regionen blir selektert hit. Vi har i underkant av 2000 fødsler i året. SSK har nyfødttintensiv og vi tar imot singelgravide fra gestasjonsuke 28 og tvillinggravide fra gestasjonsuke 30. Det er tilstedevakt i 8-delt forvaktskikt og 10- delt bakvaktskikt. Vi har ca 19 000 polikliniske konsultasjoner i året og utfører de fleste gynekologiske operasjoner. Noen gynekologer fra SSK utfører gynekologisk robotkirurgi ved SSA enkelte dager. Gynekologisk kreftkirurgi er selektert til OUS. Vi har stort fokus på vitenskapelig arbeid og forskning. Pr nå har 5 overleger med PhD, og det er flere som aktivt driver med forskning i stipendiatstillinger.

Om utdanningsløpet/-ene

Ved kvinneklinikken SSK får LIS gjennomført store deler av spesialiseringen. LIS legene veksler mellom perioder på gyn- og fødeteamet av 5 mnd varighet. På sommeren går vi egen hjelpeturnus og har ikke seksjonerte arbeidsoppgaver.

Vi har avtaler om sideutdanning i kirurgi med tjeneste i Kristiansand og Arendal, som blir vurdert etter ansiennitet og søknad. Det er også avtale om tjeneste ved OUS for læringsmål hovedsakelig innen fødselshjelp og gynekologisk onkologi som med vanskelighet kan oppnås ved SSHF. I tillegg har vi avtale om supplerings-tjeneste ved Fertilitetsklinikken ved STHF i Skien av en ukes varighet som supplement innen læringsmålene for reproduksjon og infertilitet.

	Avdeling/ HF	Tid	Felles kompetansemål	Minimum 5 år
Avdeling hovedspesialitet	Kvinneklinikken SSK	Minimum 3 år		
Spesialiseringstjeneste annet HF	OUS	12 mnd		
Sidetjeneste i eget HF	Kirurgisk avd SSK eller SSA	12 mnd		
Valgfritt				
Annet	Fertilitetsklinikken STHF	1 uke		

Ved tjeneste på SSF vil man i tillegg trenge 6 mnd ved fødeavdelingen på SSK for å få oppfylt kravene ved tiltredelse av tjeneste ved OUS. Ved SSA og SSF vil man ha økt varighet av tjeneste ved OUS, 18 mnd.

Introduksjon av nye LIS

Nye LIS leger ved avdelingen blir ønsket velkommen med en egen introduksjonsperiode opptil 3 mnd, avhengig av erfaringsbakgrunn. Man vil ha følgevakt de første 3 vaktene og få grunnleggende opplæring i undersøkelses- og operasjonsteknikk, ultralyd og normale fødsler. Det blir gitt introduksjon til lokale og nasjonale veiledere, innføring i CTG og STAN. Veileder blir tildelt.

Internundervisning og kurs

Hver fredag morgen i uker med normal aktivitet, er det avsatt tid på 2 skoletimer til internundervisning. Den første fredagen i mnd er de privatpraktiserende gynekologene i området invitert til å delta i 1. timen. Dette dekker det obligatoriske kravet om 70 timers internundervisning pr år. Den 3. fredagen hver mnd har vi en time sammen med barnelegene for å gå gjennom kasuistikker og felles undervisning. Vi har vekselvis organisert ferdighetstrening og teoretisk undervisning. Det er oftest en LIS og en overlege som holder innlegg hver gang. Over en periode på 2-3 år vil utdanningsutvalget se til at alle læringsmålene er dekket ifht internundervisning. Det veksles mellom å tildele tema og at innleggene holdes etter egen interesse. Vi inviterer også foredragsholdere utenfor vår egen avdeling, som f.eks infeksjonsmedisiner, psykiater, sexolog og andre samarbeidspartnere. I tillegg til denne undervisningen, har vi flere ganger i uken at overlegen som har hatt vakt aktuelle natt, har en artikkelgjennomgang/gjennomgang av tema på ca 5 minutter på morgenmøtet. Vi deltar også i felles undervisning med de andre legene på SSK en time pr uke hvor det rulleres på de ulike avdelingene.

Når LIS ønsker å dra på kurs, må vedkommende søke om dette via GAT til avdelingsleder som vil vurdere om det er mulighet for deltakelse ifht antallet leger tilstede på avdelingen som driften krever. Man kan forvente å få godkjent fri til 1 ukes kurs hvert semester.

Simulering og ferdighetstrening

Vi har jevnlig undervisninger med praktisk ferdighetstrening i vårt internundervisningsopplegg. I tillegg har vi felles fagdager med jordmødre og simulering situasjoner hvor vi deltar. Vi har egen d-box på avdelingen hvor LIS- og overleger kan oppøve og trene på laparoskopiske teknikker. Vi har også et SIM senter ved SSK hvor vi trener på basal førstehjelp og resuscitering av nyfødte.

Forskning

Utdanningsutvalget setter jevnlig opp undervisning av de med spesialkompetanse innen forskning til å holde innlegg om temaene knyttet til læringsmålene innen forskning. Vi har også av kritiske artikkelgjennomganger hvor detaljer blir gjennomgått slik at forståelsen for å tolke forskning blir bedre. Det er flere overleger som forsker aktivt, og disse bidrar med inspirasjon og kompetanse i avdelingen. Vi har et mål om at LIS skal bli mere engasjert i forskning og kvalitetssikring.

Felles kompetansemål (FKM)

Det er laget en plan for felles kompetansemål for SSHF. Dette kursprogrammet varer 3 dager og dekker de fleste læringsmål i FKM. Kursene er utarbeidet av representanter fra biblioteket, lærings- og mestringssenteret, fagenheten og forskningsenheten. Kurset vil kjøres minimum en gang årlig ved alle tre lokalisasjoner og være åpent for alle LIS. Som en del av kurset vil det gis en introduksjon til prosjektoppgaven «kunnskap og forbedring» som er anbefalt gjennomført for alle LIS. Som anbefalt på veilederkurs, vil mange av temaene gjennomgås ved individuell veiledning.

Organisering av supervisjon på den enkelte avdeling/seksjon

På fødeavdelingen, operasjonsstua og på vakt arbeider vi ofte parvis, med mulighet for ad hoc supervisjon og mester-svenn læring. Det er ofte mulighet for konferering med og tilsyn fra erfaren kollega ved vanskelige tilfeller i poliklinikken.

Veiledning og faglig utvikling

Alle utdanningskandidater har veileder, og de organiserer selv tidspunkt for møter. Det er ikke satt av tid regelmessig i arbeidsplanen, men avdelingsleder oppmuntrer til bruk av tid f.eks etter endt arbeidstid som kan avspaseres senere. Fordypningstid for LIS er 4 timer pr uke, organisert som en studiedag annenhver uke. Overleger tjener opp tid til overlegepermisjon som tas ut ca en mnd pr år etter en forutsigbar plan. LIS deltar på røntgen møter, MDT møter og internundervisning som tidligere beskrevet. Hver torsdag ettermiddag har vi et organisert, faglig diskusjonsmøte hvor man kan ta opp vanskelige saker som man ønsker belyst fra erfarne kollegaer. Under LIS legenes gyn-rotasjon avholdes det også møter tirsdag ettermiddag i regi av seksjonsoverlegen på gyn avdeling dersom denne er tilstede.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

Dokumentasjon av oppnådde læringsmål gjennomføres i kompetanseportalen. Det vil være angitt på hver læringsaktivitet om du skal sende læringsaktiviteten til godkjenning hos din veileder, en supervisor, et evalueringskollegium eller om det kun er egenregistrering av gjennomført læringsaktivitet. Etter at alle læringsaktivitetene er gjennomført skal LIS sende hele oversikten over læringsmål til endelig godkjenning hos sin avdelingsleder. Noen avdelingsledere har delegert godkjenningen av en del læringsmål til seksjonsledere eller andre og det vil være markert i Kompetanseportalen. LIS og veileder skal sammen vurdere progresjonen i utdanningen minst halvårlig.

Leder har overordnet ansvar for at læringsmål vurderes og godkjennes.

Individuell utdanningsplan

Ved tilsetting vil det utarbeides en individuell utdanningsplan for LIS, som viser hva LIS skal gjennomføre (læringsmål, læringsaktiviteter og læringsarenaer) og planlagt progresjon i dette, basert på hvor i utdanningsløpet LIS starter. Den individuelle utdanningsplanen utarbeides av LIS i samarbeid med veileder og evt. utdanningsansvarlig overlege. Planen skal godkjennes av leder.

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Undervisningsutvalget består av 2 overleger og 2 LIS, som har 4-6 årlige møter for å organisere undervisning, følge opp spesialistutdanningen og mottak av nye LIS. De kommer med innspill ovenfor seksjonsoverlegene og ledelsen, for bedret opplæring av LIS og forslag til justering av driften for å optimalisere dette.

Tillitsvalgte

På avdelingen har vi en tillitsvalgt for LIS som gjør sitt beste for å sikre at den enkeltes rettigheter ivaretas. Vi har godt samhold og fine kolleger på klinikken, men som hos de fleste er det av og til rom for forbedring. Det er tett samarbeid med overlegenes tillitsvalgte og man arbeider opp mot ledelsen i spørsmål som arbeidsplaner, stillinger, sommerturnus, trivsel og kollegialitet.

Kontakt

For spørsmål om spesialistutdanningen ta kontakt med
Randi Andersen, Leder Kvinneklinikken SSK
Ida McFadzean, LIS – leder for utvalget om ny spesialiststrukt